FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 182

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 21, 1972

ŠTEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Ivan Seničar 9-12-
Terminal Tower
Room 2310
Cleveland, O. 44113

Španija bo ugrabitelje skoro vrnila Švedski

Španski vojaški sodnik je zaslišal tri hrvaške ugrabitelje švedskega letala in 6 na švedskem "osvobojenih" Hrvatov.

MADRID, Šp. — Špansko vojaško sodišče je po predaji dobilo nalogo, da zasliši vseh 9 Hrvatov, 3 ugrabitelje in 6 obsojencev, ki so jih ti pripeljali s seboj iz Švedske v tam ugrabljenem letalu DC-9 preteklo nedeljo.

Švedska vlada se je zahvalila Španiji za uspešno obravnavanje in rešitev "slučaja", pa zahtevala vrnitev ugrabiteljev in 6 na njihovo zahtevo izpuščenih obsojencev in jetnikov.

Španija je takoj vrnila domov švedsko letalo, ki ga je odpeljalo posebno moštvo, ko si je ono, ki je z ugrabljenim letalom priletelo v Španijo, vzelo nekaj časa za pomiritev in počitek. Prav tako je bila takoj odločena vrnitev $105,000, ki so jih ugrabitelji zahtevali kot odškodnino za "krivično" zaprte Hrvate.

Ugrabitelji in z njimi došli jetniki so bili drug za drugim zaslišani od vojaškega sodnika polk. Sancheza Sanjuana, ki mora odločiti, ali naj pridejo ti pred sodišče nato kot zločinci ali ne. Z Jugoslavijo nima Španija rednih diplomatskih odnosov, zato do nje nima nobenih izrecnih obveznosti. Na izročitev ugrabiteljev Švedski je Španija vezana po mednarodni konvenciji, ki jo je sprejela.

Thieu skoraj prišel pod rdeči topovski ogenj ob obisku Quang Tri

Ko se je predsednik Južnega Vietnama peljal na obisk marinske brigade v Quang Triju, so rdeči nenadno začeli streljati s topovi.

SAIGON, J. Viet. — Komunistično topništvo je včeraj nenadno začelo streljati na del mesta Quang Tri, kamor je bil na poti predsed. republike Van Thieu da podeli odlikovanja marinski brigadi, ki je sodelovala pri zavzetju mesta tekom 80 dni trajajočih bojev.

Konvoj, v katerem se je vozil predsednik, je bil že blizu kraja, ki je prišel pod topniški ogenj, pa se je pravočasno okrenil proti glavnemu stanu marinov v Huong Dienu. Ni izključeno, da so komunistični opazovalci videli, da prihaja konvoj, in so začeli streljati, da bi ga zadeli, pa jim ni uspelo. Marinski častniki so prepričani, da so bili rdeči topniški opazovalci v bližini, saj je bil eden dan preje ubit, dva pa ujeta.

Predsednik Van Thieu je pri slavnosti v My Chanhu odlikoval kakih 50 vojakov in podpolkovnika Von Toana od prve pehotne divizije povišal v polkovnika, najmlajšega v južnovietnamski vojski s tem činom. Star je namreč šele 31 let.

Vremenski prerok pravi;

CLOUDY

Postopna pooblačitev z verjetnostjo dežja proti večeru. Najvišja temperatura do 80.

Novi grobovi

John A. Melle

V Metropolitan General Hospital je umrl 64 let stari John A. Melle z 32201 Eddy Road, Willoughby Hills, vdovec po l. 1962 umrli ženi Fay, roj. Haritan, sin pokojnih Johna in Johanne, roj. Svete, brat Jennie Yelitz, Mildred Melle, Williama, Josepha (vsi mrtvi), Ermina in Victorja. Zaposlen je bil, dokler je bil zdrav kot natakar v raznih nočnih lokalih Clevelanda in proti koncu na Thistledown Race Track v Randallu. Pogreb bo jutri, v petek, ob 8.30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Naše Gospe Karmelske ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Schweitzer bo odšel z vodstva Mednarodnega monetarnega fonda

WASHINGTON, D.C. — Pierre-Paul Schweitzer je na čelu Mednarodnega monetarnega fonda od leta 1963, ko je zapustli svoje mesto podravnatelja francoske narodne banke. Njegova službena doba pri Mednarodnem monetarnem fondu poteče prihodnje leto in večina bi ga ponovno imenovala zanje, če se ne bi temu uprle ZDA.

Nixonova vlada je mnenja, da je zdaj primeren čas za zamenjavo direktorja Mednarodnega monetarnega fonda, ko se pripravlja obsežnejša reforma svetovnega monetarnega sistema. Schweitzer je prišel navzkriž z ameriškim zakladnim tajnikom J. Connallyjem lani, ko je predsednik Nixon ukinil zlato menjavo za dolar in uvedel začasno 10-odstotno naklado za uvoz v ZDA.

Dva nova ameriška načrta za vesolje

NASA pripravlja pošiljatev vesoljske ladje proti Jupitru in Saturnu ter druge na pot okoli Venere.

WASHINGTON, D.C. — Ko gre vesoljski program Apollo h kraju s svojim zadnjim zdaj predvidenim poletom na Luno v letošnjem decembru in so priprave za vesoljski laboratorij, ki naj bi zakrožil okoli Zemlje prihodnje leto, že precej napredovale, je NASA objavila še dva nova programa za bližnjo prihodnost.

Tako proučujejo načrte za polet brez posadke proti planetom Jupiter in Saturn ter pripravljajo načrte za vesoljsko ladjo, ki naj bi predvideno znanstvene naloge opravila. Načrti naj bi bili gotovi še pred koncem letošnjega leta, vse pa pripravljeno za dejanski polet leta 1977.

Pretekli mesec je NASA podpisala dogovor o izdelavi načrtov za znanstvene naloge poleta vesoljske ladje, ki naj bi krožila okoli planeta Venere, s Hughes Aircraft Co. in TRW. Tudi ta polet je predviden za leto 1977.

Že bolj sredi priprav je program Viking, v okviru katerega bo vesoljska ladja poletela leta 1976 proti Marsu in na njem pristala. Vesoljska ladja bo s svojimi aparati skušala dognati čim več o Marsu in to sporočiti na Zemljo. Letošnji sovjetski vesoljski ladji in ena od dveh uspešnih ameriških so doprinesle s svojimi odkritji in opazovanji precej k razširitvi poznanja Marsa in razmer na njem.

FBI bo pregledala žitne kupčije s Sovjetsko zvezo

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je odredil, naj FBI prouči žitne kupčije s Sovjetsko zvezo, v kolikor so bili z njimi povezani ali vanje vpleteni člani zvezne vlade. Gre predvsem za nekatere višje uradnike poljedelskega in trgovinskega tajništva, ki so tam svoja mesta pustili in sprejeli visoke položaje v družbah, ki kupčujejo z žitom.

Nekateri trdijo, da so se posamezniki, pa tudi družbe okoristili s temi kupčijami daleko preko običajne, dovoljene mere na škodo ameriških pridelovalcev žita. Tisti v zvezni vladi, ki so vedeli za potek razgovorov z ZSSR o predvidenih nakupih pšenice, naj bi bili to na skrivaj razkrili izvoznim družbam za žito. Te so nato žito nakupile po nizki ceni in ga, ko so se oglasili sovjetski kupci, z velikim dobičkom prodale.

Odreditev preiskave FBI je objavil podpredsednik Agnew ko je govoril v Minneapolisu.

Prvi Azijci iz Ugande v Veliki Britaniji

LONDON, Vel. Brit. — Prvo letalo s 193 Azijci je priletelo iz Ugande v Veliko Britanijo zadnji ponedeljek. Sprejeli so jih zastopniki in zastopnice raznih dobrodelnih organizacij in ustanov ter jim izkazovali vso možno prijaznost in gostoljubje.

Zastopniki javnega socialnega skrbstva so dali potrebnim po nekaj denarja za nujne potrebe.

Pričakujejo, da se bo v Veliko Britanijo priselilo okoli 30,000 teh Azijcev, okoli 25,000 pa jih bosta sprejeli Kanada in Avstralija.

SENATNI ODBOR POVEČAL SOCIAL SECURITY DAVEK

Senatni finančni odbor je včeraj izglasoval novo povišanje prispevkov za Social Security, ki bo letno prineslo temu novih 6 bilijonov dolarjev. Ti so potrebni za kritje povečanih izplačil raznim skupinam, kritim s Social Security.

WASHINGTON, D.C. — Izdatki za pokojnine ostarelih in za podpore preživelim v okviru Social Security rastejo iz leta v leto. Za njihovo kritje je potrebno najti nove dohodke ali pa povečati stare. Senatni finančni odbor je odobril vrsto novih ugodnosti poleg splošnega povišanja pokojnin za 20% in za njihovo kritje odobril tudi višje prispevke, ki bodo predvidoma prinesli letno za enkrat okoli 6 bilijonov dolarjev več dohodka. Zvezna vlada je Senatni odbor svarila pred povečanjem nekaterih ugodnosti, ker da bo to privedlo do večjih prispevkov v času, ko so ljudje že tako nejevoljni zaradi visokih davkov.

Predlogi Senatnega odbora so del obsežnega zakonskega predloga o zveznem socialnem skrbstvu, ki obsega v enem delu javno podpiranje potrebnih, v drugem pa dopolnitev in obsežne spremembe Social Security zakona. Predstavniški dom je ta vprašanja obdelal že lani in svoj predlog tudi izglasoval. Senat je začel z delom na tem letos in je njegov finančni odbor izdelal celoten, obsežen predlog, v katerem so bile zdaj sprejete zadnje spremembe. Celoten predlog naj bi prišel prihodnji teden v obravnavo pred senatno zbornico. Kakšna usoda ga čaka tam, ni mogoče presoditi.

Predlog predvideva razširitev Medicare na okoli 1.5 milijona oseb, ki so krite s Social Security za slučaj nesposobnosti za delo. To dopolnilo naj bi stopilo v veljavo s prihodnjim 1. julijem. Medicare naj bi kril tudi plačilo zdravil, ki so nujna za ohranjanje zdravja in jih morajo določene osebne stalno jemati. Bolnik bo plačal za tak recept $1, ostalo pa Medicare.

Vdove bodo po novem predlogu, če bo seveda sprejet, dobivale namesto 82.5% moževe pokojnine v bodoče celo—100%.

Dalje je predvideno, da naj oni, ki bi delali še preko 65. leta in odložili prejemanje pokojnine Social Security, dobili to povečano za 1% letno.

Vsi tisti, ki so plačevali za Social Security skozi 30 let, pa četudi je bil njihov prispevek majhen, naj bi prejemali mesečno vsaj $200 pokojnine. Tisti, ki so bili zaposleni vsaj 17 let, naj bi dobili pokojnine v obsegu od $80 do $190.

Po sedanjem zakonu in dopolnilu, ki je bilo uzakonjeno istočasno s povišanjem pokojnin Social Security za 20%, se bo prispevek za Social Security, ki ga plačujeta zaposleni in poslodajavec v enaki meri, povišal od 5.2% na 5.5% letnega zaslužka do $10,800. Sedaj se plačuje le od zaslužka do $9,000. Z januarjem 1974 se bo plačevalo od letnega zaslužka do $12,000.

Če bi torej niti ne bila odobrena povišanja, ki jih je včeraj Senatni finančni odbor izglasoval, bo prispevek za Social Security s prihodnjim januarjem porastel za tiste, ki zaslužijo $10,800, od sedanjih $468 na $504 za tiste, ki zaslužijo $12,000 letno, pa 1. januarja 1974 na $660.

Dodatni dohodki bodo prišli izključno od povišanja davčne mere, ki bo vsaj za enkrat omejena na zaslužek do $12,000 letno. Senatni odbor hoče povečati prispevek za Social Security s 1. januarjem 1972 na 6% tako za uposlenca kot za poslodajavca. To se pravi, da bi vsakdo, ki zasluž $10,800 ali več letno, plačal z novim letom namesto sedanjih $468 kar $648. Z letom 1974 bi prispevek tistih z letnim zaslužkom $12,000 in več porastel na $720 letno.

Upokojenci in tisti, ki se bližajo pokoju, bodo brez dvoma s temi načrti zadovoljni, drugačno stališče utegnejo zavzeti tisti, ki so komaj na začetku svoje delovne dobe. Ti za tolikšno povišanje prispevkov (davka) za Social Security gotovo ne bodo vneti.

Zdi se, da se trenutno ni treba nikomur novega predloga ne veseliti in ne se nanj jeziti. Četudi bi ga Senat odobril, bo moral še pred konferenco obeh zbornic, kjer bo doživel brez dvoma precejšnje spremembe. Ker se Kongres pripravlja na konec zasedanja, ko se posebno kongresnikom mudtovo v volivni boj, je malo verjetno, da bi bil zakonski načrt letos obdelan in odobren.

— Povprečno je v zadnjih letih našlo smrt na cestah v ZDA letno 39,000 ljudi.

Avstrijska vlada se izogiblje izpolnitvi obveznosti do Slovencev na Koroškem

Avstrijska vlada se je v mirovni pogodbi iz leta 1954 obvezala, da bo ščitila narodne manjšine v mejah avstrijske republike. To določa znameniti 7. člen avstrijske mirovne pogodbe. Kako je dunajska vlada izvajala ta člen v preteklosti, je odveč, da bi tukaj naštevali. Saj gre za eno samo nepretrgano vrsto izigravanj in slepomišenj. Vendar so nekateri stavili veliko upanja na sedanjo socialistično vlado, ki jo vodi ministrski predsednik Kreisky. Ker imajo socialisti napisano na svojem banderu, da se borijo proti vsaki diskriminaciji, so prenekateri pričakovali, da se bo sedaj na Koroškem obrnilo na boljše za naše slovenske rojake.

Socialistična vlada na Dunaju, socialistična vlada v Celovcu, socialisti na oblasti v vseh pomembnejših občinah na Koroškem: to je bilo kot nalašč, da se rešijo vsi glavni problemi slovenske manjšine na Koroškem, ki se niso mogli rešiti prej, ko je vladala avstrijska ljudska stranka (Volkspartei) ali pa sta si oblast morali deliti socialistična in ljudska stranka. Torej upanje je bilo veliko, posebno še, ker je dr. Kreisky dajal obljube prav na široko. Lani meseca oktobra je npr. izjavil dopisniku ljubljanskega Dela: "Znano je, da sem velik prijatelj manjšin v Avstriji, da sem mnenja, da smo dolžni manjšino obravnavati kolikor mogoče dobro, je tudi znano. Da obstajajo stvari, ki jih je treba uresničiti — zadnji sem, ki bi to zanikal. In ta vlada (namreč socialistična) jih bo uresničila.". No, in kako jih uresničuje?

To leto je prišlo v razpravo vprašanje dvojezičnih napisov na južnem Koroškem. Dunajska vlada je po dolgem obotavljanju in po številnih posvetovanjih sklenila, da namesti dvojezične napise v 205 vaseh na Koroškem, kjer biva vsaj 20% Slovencev. Obe osrednji slovenski koroški organizaciji, tako Zveza slovenskih organizacij kot Narodni svet, sta sicer protestirali zoper to odločitev, češ da koroškim Slovencem daje premalo, vendar sta si mislili: Rajši nekaj kakor nič, in sta čakali na izvedbo tega minimalnega zakona dunajske vlade. Dolgo sta čakali. Končno je pred dnevi prišlo do izvršnih odločb zakona. Tu se je pokazala hinavščina dunajske vlade v vsej goloti. Določili so, da se namestijo dvojezični napisi samo tam, kjer že obstajajo. Če takih napisov ni, se novi dvojezični ne postavijo. Dejstvo pa je, da razni, zlasti manjši kraji, do sedaj niso imeli nemških krajevnih napisov. Zato jih tudi v bodoče ne bodo imeli, čeprav so številni taki kraji na seznamu tistih naselij, ki bi po zveznem zakonu morala imeti take napise. V zvezi s tem je značilno dejstvo, da so npr. v koroški občini Hodiše sklenili, da odstranijo nemške krajevne napise zato, da ne bo treba postaviti dvojezičnih Za to so glasovali vsi občinski svetovalci, nacisti, ljudska stranka in socialisti. Proti je bil edini svetovalec slovenske manjšine. Taki primeri se utegnejo razširiti na vso Koroško in potem bo zvezni zakon postal brezpredmeten.

Dalje pravijo izvršna navodila, da se dvojezični topografski napisi postavijo samo za označitev strogo krajevnih kažipotov. Zaradi tega bodo ostali vsi drugi napisi le nemški, npr, na javnih poslopjih. In končno so si izmislili še to, da bodo napisi krajev takšni, kot jih rabi ljudstvo, ne kot jih zahteva slovenski pravopis; npr. Loga ves, kot pravijo v koroškem narečju, ne bo Loga vas, kot pravi slovenski pravopis. S tem hočejo potrditi, da koroški Slovenci niso del slovenskega naroda, temveč da so "Vindišarji", ki govorijo svoj jezik.

Še kak drug ocvirek bi lahko izluščili iz navodil o izvajanju zveznega zakona o topografskih napisih na južnem Koroškem. Vendar nam že ti zadostujejo, da si lahko ustvarimo podobo, kako je dunajska vlada dala nekaj malega z eno roko, z drugo pa hoče še več vzeti. Zaradi tega sta obe osrednji organizaciji slovenskih Koroščev vložili skupno spomenico na zvezno vlado, ki v njej protestirata zoper tako zahrbtno izigravanje zakona na škodo koroških Slovencev. Saj tako, kakor naj bi se zakon izvajal, bi prinesel samo novo zmedo in povzročil nove izbruhe nacionalističnih strasti na Koroškem, kot se že kaže.

Iz vsega tega je razvidno, da tudi sedanja socialistična vlada ni voljna ali pa si ne upa reševati koroškega narodnega vprašanja, ki ostaja slej ko prej v posesti nemških nacionalistov. To so pa tisti nacionalisti, ki so med prvo vojno zakrivili razkroj habsburške monarhije, pred drugo vojno so pripravili pot Hitlerju in "Ansclussu" l. 1938, med drugo vojno so bili krivi za izgon in smrt tolikih koroških rojakov, sedaj po končani vojni pa še zmeraj diktirajo svojo politiko na Koroškem.

Da bo po vsej verjenosti tudi zanaprej tako, daje slutiti izjava, ki jo je dr. Bruno Kreisky dal ljubljanskemu Delu med dolgim intervjujem, ki ga je ta objavil 2. setp. V tem intervjuju je dr. Kreisky rekel tudi naslednje: "V Avstriji imamo tudi druge struje, ki jih ne moremo ignorirati..." Te struje so koroški nacionalisti, ki bodo še nadalje vsiljevali svojo voljo v reševanju slovenskega manjšinjskega vprašanja na Koroškem. Socialistična stranka pa, čeprav ima absolutno politično premoč na Koroškem, ni tem strujam nikoli stopila na prste. Rajši se je vezala z njimi, kot smo videli v Hodišah. To je stvarnost, ostalo so lepe besede socialista Kreiskega socialističnim tovarišem pri Delu.

Iz Clevelanda in okolice

Pozdravi—

John in Jennie Suhadolnik, Caroline Sever, Frank in Marie Urh pošiljajo pozdrave iz Las Vegas, nevada, svojim prijateljem v Clevelandu.

Lepa starost—

V nedeljo, 24. septembra, bo Mrs. Frances Breskvar, 1244 Norwood Rd., dopolnila 80 let še pri dobrem zdravju. Doma je iz Device Marije v Polju. K njenemu rojstnemu dnevu vse najboljše in še obilo zdravih ter zadovoljnih let!

Vpisovanje v Slovensko šolo pri Mariji Vnebovzeti—

V Slovensko šolo pri Mariji Vnebovzeti bo vpisovanje v soboto, 23. septembra, od 9. do 9.30, nato pa bo pouk za vse razrede do 11.30.

Vsenarodni festival—

Na Mallu v sredi mesta bo danes od opoldne do 10. zvečer vsenarodni festival, na katerem bo igralo 24 orkestrov, med njimi tudi večje število slovenskih. Festival bo obiskal župan R. J. Perk v družbi Edwarda Nixona, brata predsednika ZDA. Vstop prost, vsi vabljeni!

"Pravda" poziva k uničenju vere

MOSKVA, ZSSR. — Glavno glasilo Komunistične partije ZSSR "Pravda" je pozvala pretekli petek v novemu naporu za izstrebitev vere v Sovjetski zvezi. V svojem uvodniku pravi: Vsak komunist naj bi bil borbeni ateist!

Kljub takemu stališču Komunistične partije se še vedno nekaj komunistov in članov Zveze komunistične mladine udeležuje verskih dejavnosti, se pritožuje Pravda. Za njo je vera "eden najmočnejših ostankov preteklosti".

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — V preteklem tednu po poročilu vrhovnega poveljstva čet ZDA v Južnem Vietnamu ni noben ameriški vojak izgubil življenja v kaki vojaški akciji. — Rdeči so v ofenzivi v pokrajini Quang Ngai, kjer so vzeli eno okrožno središče, dve pa ogrožajo. Vlada je poslala tja nove vojaške sile, ki naj rdeče ustavijo in preženo.

BELFAST, S. Ir. — Britanske čete so baje prijele včeraj enega glavnih vodnikov Irske republikanske armade ter pri tem zasegli tudi večje količine orožja.

AMSTERDAM, Hol. — Oblasti so dognale, da je bilo tu oddanih na pošto 38 z eksplozivi napolnjenih pisem, naslovljenih na razne izraelske diplomate po vsem svetu. Med tem ko je bil en izraelski diplomat v Londonu ubit, so pisma drugod pravočasno prestregli. Dobili so taka pisma v Parizu, Bruxellesu, Tel Avivu, New Yorku in Montrealu. Ni nobenega dvoma, da so odpošiljatelji arabski teroristi.

WASHINGTON, D.C. — Romunija je uradno zaprosila za sprejem v Mednarodni moneterni fond in v Mednarodno banko za obnovo in razvoj. To je prva država komunističnega bloka, ki je napravila tak korak, verjetno v hudo nejevoljo Sovjetske zveze.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
1117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 182 Thursday, Sept. 21, 1972

V Jugoslaviji okrnjujejo že tako pičlo svobodo izražanja

Jugoslovanski komunistični režim se je rad bahal s svojo svobodo tiska in izražanja, ki je bila do lani res nekaj večja kot v ostalih komunističnih državah. V Ljubljani so jo močno okrnili že pred leti, ko so ustavili "Perspektive", ki niso videle več dosti smisla v ponavljanju "pravljic" o narodno-osvobodilni vojni. Pest oblasti je ponovno čutila v zadnjem letu tudi študentovska "Tribuna".

Na jugu dežele so bili precej časa nekaj bolj "široki". Od kar se je lani razvnel nacionalizem na Hrvaškem, v Srbiji, Macedoniji in posebno albanski na Kosovu, je "širokost" v vprašanju tiska tudi tam prenehala. Trdo roko so čutili razni listi, na Hrvaškem so jih enostavno ustavili, drugim pa zamenjali uredniški zbor z ljudmi, ki so zvesti in vdani partijski liniji.

Odpor proti režimu in njegovim nastopom proti "nacionalizmu" se je umaknil na področja, kjer preje o tem ni bilo najti kake resnične sledi. Tako je četrtletno glasilo Srbskega filozofskega društva, ki izhaja le v 1500 izvodih, v svoji zadnji številki nastopilo proti obsodbam zaradi "sovražne propagande" in zaradi "poskusov razbijanja bratstva in edinosti jugoslovanskih narodov". "Filozofija" je izrecno vzela v zaščito prof. Mihajla Djurića s pravne fakultete belgrajske univerze, ki je bil zaradi teh očitkov obsojen na 2 leti zapora. Posebno hudo so mu zamerili, ker je nastopil lani v svojih pisanjih in govorih proti decentralizaciji javne uprave, in celotne Jugoslavije v okviru znanih "amandmantov".

Prof. Mihajlo Djurić naj bi bil obsojen zaradi svojega "velikosrbskega" mišljenja in zagovarjanja srbskih pravic in koristi v Jugoslaviji.

Ko je prišla "Filozofija" pretekli teden iz tiskarne, je javni tožilec zahteval od sodišča, da časopis prepove zaradi "lažnih in razburljivih izjav", ki bi utegnile spravljati v nevarnost "red in mir".

Sodnik Ljubomir Radović je pritrdil stališču javnega tožilca in časopis pretekli petek prepovedal. Seveda je ta s tem postal šele zanimiv in središče pozornosti vse dežele, vsaj njenih intelektualnih krogov.

Isti sodnik je nekaj tednov preje odklonil prepoved knjige Ljubomira Momčilovića "Kam in kako daleč", ki je bila obtožena vzbujanja sovraštva med Srbi proti Hrvatom, ker razpravlja podrobno o ustaših in njihovih nasiljih tekom druge svetovne vojne. Knjigo je kasneje višje sodišče le prepovedalo.

Po sedanjih jugoslovanskih zakonih je širjenje "narodnega, rasnega ali razrednega sovraštva in ščuvanje k takim prepirom" kaznivo z do 12 let zapora.

Predzadnjo nedeljo je Tito v govoru na Kozari dejal: "Jaz ne bi maral na splošno kritizirati profesorjev, ker mnogo jih dobro deluje. Mnogo profesorjev je delalo in še dela dobro, posebno na nekaterih področjih, kot so medicina, prirodne znanosti in tako dalje. Toda na filozofski fakulteti često filozofirajo v vse mogoče smeri. **Naša marksistična filozofija tam ni mnogo v rabi.**

V uvodniku časopisa "Filozofija", ki je vzbudil jezo oblasti, je rečeno, da so zadnje sodbe "ustvarile temno in težavno politično prizorišče" v Jugoslaviji. "Mnenja ne morejo biti postavljena v ječo," pravi uvodnik v Filozofiji in namiguje, da so sodili napačne krivce, ko navaja stari rek "Obesili so golobe, pustili pa kragulje".

Poleg v uvodnik se je javni tožilec zaletel tudi v članek, povzet po "Neue Zuericher Zeitung", ki razpravlja o prepovedi "Praxis" v preteklem juliju, ki je prav tako zagovarjal profesorja M. Djurića.

Dobrica Čošić je znan političen polemik in v svojem članku ni branil le M. Djurića, ampak tudi dva Madžara v Vojvodini, ki so ju prijeli zaradi "sovražne propagande" in kritiziranja jugoslovanskega vodstva in njegove zunanje politike.

"Je možno, da naša družba in država nimata nevarnejših sovražnikov kot študentovskih revolucionarjev in utopistov, ki hočejo za svojo domovino več svobode, socialne pravičnosti in enakosti, več socializma, kot ga imamo zdaj? Je mogoče, da ta stremljenja predstavljajo nevarnost za moč delovnega ljudstva?" sprašuje Dobrica Čošić v svojem članku.

Tito je svetoval profesorjem na filozofskih fakultetah, ki ne marajo razlagati marskistične filozofije, naj gredo v pokoj ali pa naj si poiščejo kako drugo zaposlitev, kajti on ne bo dopustil, da bi še dalje "zavajali" mladino jugoslovanskih narodov.

Jugoslovanski komunisti s Titom na čelu vedo predobro, kaj pomeni šolana mladina iz lastne skušnje. Trdnjave komunizma v predvojni Jugoslaviji niso bile v tovarnah, ampak na visokih šolah, kjer se je komunizem usidral trdno po zaslugi ali krivdi — kakor kdo hoče — profesorjev. V Ljubljani so bili komunisti še najbolj šibki, ker je akademska mladina dosti zgodaj spoznala komunizem in njegove cilje, četudi mu je žal v času druge svetovne vojne in revolucije v precejšnji meri sledila, bil pa je izredno močan na univerzi v Beogradu. Tam so komunisti dejansko univerzo skoraj popolnoma obvladali. Tam je komunizem dobil svoje vodilne kadre, ki so mu v državljanski vojni pomagali do zmage.

BESEDA IZ NARODA

Milwauški zapiski

NEZAŽELJENI OBISK. — Danes je veliko ljudi, ki si želijo ogledati tujo hišo, ne da bi bili povabljeni. Radi pridejo posebno ob času, ko ni nikogar doma. Zelo pazijo, da jih nihče ne bo zalotil pri njihovem ogledovanju hiše. To navsezadnje še ni tako hudo, ko bi le samo pri ogledu ostalo. Navadno se zgodi, da vse preobrnejo in se prime njihovih prstov, posebno če so tam kaki papirji, ki so zelene barve in jim mi pravimo denar ali pa čekovne knjige. Velikokrat odnesejo stvari, ki so le količkaj vredne. Takih obiskov seveda nima nihče rad. A jih je toliko, da jih policija samo zapiše, ker nima možnosti, da jih zasleduje ali da vsakega takega obiskovalca skuša najti. To je skoraj nemogoče. Tak obisk so imeli v župnišču pri Mariji Pomočnici Kristjanov v West Allisu.

Zgodilo se je na vse zgodaj zjutraj in to kar med sv. mašami. Prvo mašo imajo ob pol sedmih, drugo pa ob osmih in med tem časom se je to zgodilo. Kuharice pa še tudi ni bilo. Obiskovalec je moral točno vedeti, kakšne so razmere. Navadno so vrata vedno zaklenjena, tisto jutro pa niso bila in porabil je to priložnost in jo smuknil v župnišče. Pozorni so postali, ko so opazili, da so vrata v župnišče samo priprta in ne zaprta. Takoj so šli pogledat po celi hiši in so razkrili, da je obiskovalec v hitrici pregledal pisalno mizo v upanju, da bo tam kaj denarja. Druge škode ni bilo, kot le nekaj nereda. Ko jih je slišal prihajati, jo je moral hitro pobrati, da ga ne bi dobili pri tem nezaželjenem ogledovanju in obisku. Danes res prav nič ne veš!

FARNA ŠOLA PRI SV. JANEZU. — Letos je napravila velik korak naprej. S tem ko je odprla sedmi razred, je dala mnogim pobudo, da so vpisali svoje otroke v farno šolo. Samo letos se jih je vpisalo čez petdeset. Vsega skupaj je sedaj že okrog dvesto otrok vpisanih v farno šolo pri Sv. Janezu. V tretjem razredu so jih celo morali odkloniti, ker ni bilo prostora.

Šola sama uživa velik, ugled. Učiteljske moči so vse prvorazredne in zares solidne. Ni samo da podajajo znanost otrokom, ampak jim posredujejo tudi pravega katoliškega duha, ki je danes tako potreben. Kakor slišim je župnik zelo zadovoljen z učnimi močni, posebno še, ker se učiteljstvo drži navodil in ni nekam čudno zmešano. Otroci nosijo uniformo, kar napravi prav čeden vtis. V kolikor mi je znano, imajo sv. mašo enkrat na teden in sicer ob sredah. Pri teh sv. mašah sodelujejo otroci tako z branjem beril kakor tudi s prošnjami za ljudstvo. Šolo začenjajo že ob osmih zjutraj in jo končajo ob dvajset minut čez dve popoldne. V šoli je red in disciplina, nič pretiranega, vse, kar je prav. Ko greš po hodnikih, skoraj ne veš, da je pouk po sobah. Otroci, ki obiskujejo to farno šolo nekako predstavljajo eno četrtino vseh otrok v fari. Drugi otroci obiskujejo javne šole in so obvezani na verski pouk, ki se vrši pri fari na gotove dneve. Pravzaprav so to otroci kakih sto desetih družin, ki pošiljajo svoje otroke v katoliško šolo in so voljni zanje žrtvovati tudi nekaj več kakor samo nedeljsko zbirko ali eno uro verskega pouka na teden. Za nekatere je to velika žrtev, pa jo doprinesejo, ker hočejo dati otrokom ne samo umsko izobrazbo, ampak tudi duhovno, ker se zavedajo, da je človek sestavljen iz duše in telesa in tako potrebuje vzgoje obojega.

PREVOZ V ŠOLO. — Večino otrok pripeljejo starši v šolo s svojim avtom. So pa tudi otroci, ki se poslužujejo avtobusa, za katerega skrbi država. Pri zadnjih državnozborskih volitvah so ljudje potrdili referendum, da se otroci lahko za obisk šole poslužujejo avtobusa, ki ga oskrbi država, a plača davkoplačevalec. V mestu Greenfieldu, kjer se nahaja fara sv. Janeza sta dva šolska okraja in sicer 3 in 6. Šolski okraj šest ne dela nobenih težav in otroci dobijo prevoz ob vsakem času, okraj 3 pa dela težave. Ker se fara sv. Janeza nahaja na takem kraju, ki obsega oba okraja, mora s tem računati. Okraj 3 ne prepelje nobenega otroka, če ni vsaj 2 milje oddaljen od šole ali ne stanuje v takem predelu, kjer bi moral čez cesto, ki je označena kot nevarna za prehod. Okraj 3 take ceste ne prizna in tako ni dana nobena možnost za prevoz otrok iz tistega okraja v farno šolo. Prav tako je mesto Milwaukee odločilo z glasom 3 proti 2, da iz svojega okraja ne bo prevažalo otrok v drugi okraj v tem slučaju Greenfield.

Spremembo lahko dosežejo le nove volitve krajevnega šolskega odbora, ki je te določbe postavil ali pa soglasen rastop staršev tistega okraja, kjer je ta postava v veljavi. Nihče drugi teh postav ne more spremeniti. Drugi lahko izrazijo svoje mnenje in to je pa tudi vse. Tako so otroci tistega okraja v tem primeru 3 prikrajšani za prevoz z avtobusom v šolo. Pravtako avtobus ne bo pobral otrok za drugo šolo, če jih je pobral za kak drug okraj. Lahko se zgodi, da gredo otroci iz enega okraja v dve različne katoliške šole. Če jih bo avtobus pobral za eno šolo, jih za drugo ne bo. Take so težave s prevoznimi sredstvi. Najboljša rešitev je še, da se starši zedinijo in vozijo otroke v šolo zdaj eden, zdaj drugi. Jezijo se, da je čudno, pa jim vse nič ne pomaga.

RAZNO. — Znana Slovenka Mrs. Mary Grasch, je že dalj časa navezana na dom. Julija meseca je mislila iti pogledati staro domovino. Na poti na letališče je bila pa v avtomobilski nesreči in je tako namesto na letališče morala v bolnico. Tam je bila kake štiri tedne, potem je šla domov. Poškodbe se kar niso zacelile, ponovno je morala v bolnico. Je vedno tako, človek obrača, Bog pa obrne. Želimo ji skorajšnjega zdravja.

Voditelj farnega festivala pri sv. Janezu David Shapiro je dobil povišanje v svoji službi. Dela pri Inland Steel. Kakor pa služba pomeni napredovanje, pa zahteva veliko več telesnega napora. Sedaj mora veliko potovati. V nekaj dneh takorekoc prepotuje skoraj ves Srednji zapad, kar pomeni države Iowa, Nebraska, Colorado, Oklahoma, Utah, obe Dakoti. Kar ga pri vsem tem moti, je to, da nima dosti časa za lepoto. Njegova potovanja so vsa službena in ko potuješ sam, nimaš časa za ogledovanje narave. Paziti je treba, kam greš in kje se boš ustavil. Davida to veliko ne moti. Te vrste delo, pravi, mu je zelo všeč. Mu čestitamo k njegovemu novema položaju in novi službi!

Prejšnji teden smo spremili k večnemu počitku gospo Apolonijo Cvetan. Neusmiljeni rak ji je pretrgal nit življenja. Dočakala je 74 let; zapušča moža Jožefa, hčere in druge sorodnike. Imela je veličasten pogreb. Bila je na splošno znana. Znana je bila po svojem delu v društvih. Bila je zelo družabnega značaja in postrežljiva. Kogarkoli sem srečal, vsakdo je dejal: Škoda jo je! Naj počiva v miru! Naj ji bo lahka ameriška zemlja.

Fr. Matt Setnicar, župnik fare Marije Pomočnice kristjanov v West Allisu, bo šel na operacijo oči. Ne bo ga kakih šest tednov. Ne ve, če bo po trebna operacijo na obeh očesih. Šel bo v St. Luke's Hospital. Raste mu mrena, pa mu je zdravnik nasvetoval, naj gre na operacijo. Želimo mu uspešno operacijo in dober vid in to prav kmalu!

Sporočilo upokojencem v Newburghu

MAPLE HEIGHTS, O. — Sporočam vsem članom in članicam Kluba slovenskih upokojencev newburškega okrožja, da se gotovo udeleže prihodnje redne mesečne seje v sredo, 27. septembra, ob 2. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na Maple Heightsu.

Na tej seji boste prejeli vstopnice za naš letni banket, ki bo letos obenem tudi 100-letnica ustanovitve kluba. Ta slavnost se vrši dne 11. novembra v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti, pričetek že ob 5. uri popoldne.

Dolžnost vsakega člana je, da si preskrbi vstopnice in jih skuša prodati med svojimi sorodniki in prijatelji. Ako bi vsak član prodal samo 3 vstopnice, bi imeli prav lepo udeležbo na prireditvi.

Torej na svidenje na prihodnji seji v sredo, 27. septembra!

Pozdrav vsem upokojencem po širni Ameriki!

Anton Perušek

Č. g. Matija Čontala C.M. umrl

KANSAS CITY, Kans, — V Celju, na hribu sv. Jožefa, je pred Marijinim praznikom, 7. sept., odšel po plačilo č. g. Matija Čontala, lazarist. Vstal je ob pol 5. uri zjutraj, da bi šel k molitvi. Postalo mu je slabo in č. g. Anton Rupnik, župnik, mu je dal zdravilo in odšel v cerkev. G. Čontala je dejal, da bo služil sv. mašo ob pol sedmih — pa je ni. Sv. Jožef in Marija sta ga odvedla s seboj, da se odpočije od zemskega truda, garanja za božjega Sina.

Pravijo, da je zadnje čase kar vidno hiral in vsak, ki ga je srečal, je zmajal z glavo, češ, mož ne bo dolgo hodil po hribu... Sam si pa kar ni verjel, delal je do zadnjega. Mera njegovih del je bila polna, svetilka napolnjena z oljem in tako je lahko z veseljem odprl Gospodu, ko je potrkal na vrata. "Blagor služabniku, ki ga Gospod najde čuječega."

G. Čontala je misijonaril vse življenje po Sloveniji. Bil je priljubljen med Slovenci in svojimi sobrati. Pravijo, da je bil silno dober z bolniki. Osebno ga nisem poznala, samo iz njegovih pisem sem razbrala globoko hvaležnost za vse, kar mu je kdo storil dobrega. Prosil je za cerkev sv. Jožefa in se ni nikoli pozabil zahvaliti iz srca, kot bi bila usluga storjena njemu, ne cerkvi. Letos je praznoval biserno obletnico redovnega življenja; novo mašo pa je imel pred 53 leti.

Zelo je skrbel za duhovno življenje celjskih usmiljenk. Posebno je bil na glasu dobrega spovednika. Župljani ga bodo pogrešali. Večina se je udeležila njegovega pogreba. Pogrebne obrede je 9. sept. 1972 opravil [illegible]orski škof V. Grmič.

[illegible]emu, zvestemu sinu sv. Vincencija naj sveti večna luč in naj v miru počiva!

s. M. Lavoslava

Ob letošnjih študijskih dneh v Dragi

V soboto in nedeljo (2. in 3. sept.) so bili v Dragi pri Bazovici študijski dnevi, ki jih je priredilo Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta. Računajo, da se je letošnjih študijskih dni, ki so bili že sedmi po vrsti, udeležilo rekordno število rojakov, ki so prišli iz naše dežele, s Koroškega, iz matične Slovenije pa tudi iz drugih evrpskih ter izvenevropskih držav, na primer iz Švice, Nemčije, Avstrije, ZDA, Argentine in drugod. Odmevnost teh študijskih dni je postala že tako velika, da je prilastek "tradicionalni" zanje postal že več kot utemeljen in upravičen. Kakih 500 poslušalcev se je prav gotovo zbralo v Dragi v nedeljo popoldne, a tudi prejšnji dan, to je v soboto zvečer, njihovo število ni bilo mnogo manjše.

Kot smo že povedali, je bila v soboto ob petih svečana otvoritev, katere so se udeležili vidni predstavniki oblasti in slovenskega kulturnega in javnega življenja. Prisotni so bili med drugimi jugoslovanski konzul Drago Žvab, deželni odbornik Nereo Stopper, deželni poslanec dr. Drago Štoka, škofov vikar dr. Lojze Škerl, predstavnik pokrajine inž. Milan Sosič, nabrežinski župan dr. Drago Legiša, tržaški odbornik dr. Rafko Dolhar in mnogi drugi.

Po kratkem pozdravu predsednika društva prof. Peterlina in po nagovoru, ki ga je na udeležence zborovanja naslovil deželni odbornik Stopper, je zapel nekaj pesmi v pozdrav Tržaški oktet pod vodstvom Ivana Sancina. Zbor, ki je navdušil prisotne, je tudi bil najlepši uvod v [illegible] študijskega zasedanja.

Po koncertu je prvi spregovoril šef programskega odseka na slovenskem radiu v Trstu inž. Boris Sancin, ki je govoril o idejnem pluralizmu. V nad poldrugo uro trajajočem prikazu ter v debati, ki je sledila, je pokazal svojo temeljito pripravo o tej temi. Referat je podkrepil z mnogimi citati in primeri, govoril pa je trezno, znanstveno in umirjeno, tako da je njegovo predavanje lahko želo odobravanje vseh, tudi tistih, ki bi se morda z njim ne mogli strinjati povsem in v vsem.

Zasedanje se je zaključilo zvečer in mnogi udeleženci so odhajali vidno zadovoljni nad kvaliteto in visokim nivojem razprave.

Naslednji dan, to je v nedeljo zjutraj, pa je udeležence počastil z obiskom koprski škof dr. Janez Jenko, ki je zanje daroval sv. mašo s kratkim priložnostnim nagovorom.

Po maši je dr. Lojze Šuštar, škofov vikar v Churu v Švici, predaval o temi "Svoboda vesti kot izraz človekovega dostojanstva". Dr. Šuštar, ki je strokovnjak na tem področju, je s svojo besedo poslušalce tako očaral, da je žel splošno odobravanje. Bil je strokovno podkovan in temeljit, v podajanju pa tako jasen, da marsikdo ni mogel verjeti, da živi ta slovenski izobraženec že 35 let v popolnoma tujem okolju, v katerem tudi deluje. Odprtost širokega sveta je predavatelj združil s tako domačnostjo in konkretnostjo kot da je prišel predavat iz slovenske prestolnice, ne pa iz Švice. Razprava, ki je sledila in se je zavlekla preko 1. ure pop., je bila samo dokaz zanimivosti in privlačnosti nakazane teme.

Po kosilu, popoldne ob 4. uri, je bil na vrsti kratek prikaz stanja narodne skupnosti, ki živi na Koroškem, v Beneški Sloveniji ter na Goriškem in Tržaškem. Poročali so predstavniki teh dežel: predsednik Narodnega sveta dr. Joško Tischler, župnik Emil Čenčič in odbornik v goriškem občinskem svetu dr. Damijan Paulin. Njihov prikaz je seveda izzval dolgo razpravo, v katero so posegli številni diskutanti. V kratkem zapisu, kot je ta, seveda ni mogoče obnoviti vse obširne problematike, ki je prišla na dan tako v poročilih samih kot tudi v razpravah, saj so tudi razmere v naštetih pokrajinah zelo različne. Zanimiv pa je bil sklep, do katerega so prišli udeleženci in ki so ga pozdravili z burnim aplavzom. Ugotovili so namreč, da je edina pot za narodno rast združevanje v izključno slovenskih strankah in organizacijah, čeprav še tako svetovno nazorsko oddaljenih.

Po kratkem premoru, ki je sledil, je bilo okoli 7. ure zv. na vrsti predavanje "O spremenljivosti in nespremenljivosti vrednot", ki bi ga moral imeti predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar. Ker pa je ta zbolel, je isto temo obravnaval tržaški pisatelj Alojz Rebula, ki je s svojo prepričljivo govorniško gesto in besedo naravnost navdušil poslušalce. Poudaril in dokazal je nespremeljivost vrednot — nacionalnost je le ena takih vrednot, če se ne sprevrže v nacionalizem in šovinizem — ter svojo tezo podkrepil s citati iz Solženicina in Vidmarja. Zavrnil in osmešil je tudi tiste, ki na Slovenskem propagirajo nihilizem in dvomijo ali je pripadnost majhnemu narodu sploh umestna. Njegovo izvajanje je izzvenelo v tezo, da se je Slovenec konec koncev edinole izplača ostati — kot je na povzetku na koncu sedmih študijskih dni poudaril predsednik društva prof. Peterlin.

Tako so se končali nad vse lepo uspeli in temeljito pripravljeni letošnji študijski dnevi v Dragi. Ob tej priložnosti je bila v poslopju zborovanja razstava zamejskega tiska. Na razpolago so bili tudi zborniki razprav v Dragi. Opozarjamo, da tisti, ki žele, lahko dobe zbornik razprav iz lanskega leta v slovenskih knjigarnah v Trstu in v Gorici.

Avstralija bo tekom enega leta uvedla decimalne mere

Avstralska vlada je pripravila načrt, po katerem se bo do konca prihodnjega leta v celoti uveljavil decimalni merski sistem. Najprej bodo na vrsti ljubitelji konjskih dirk: že v avgustu bo treba vse meriti v metrih, kilogramih in litrih. Lastniki hipodromov so razdelili ustrezne prospekte, ob dirkalnih stezah so razdalje označene v metrih.

Za vsak primer bo imelo vsako dirkališče še nekaj časa posebnega nadzornika, ki bo skrbel za pravilno spreminjanje jardov in funtov v metre in kilograme.

V Avstralijo je prispel predsednik britanskega odbora za prehod na decimalne mere. Avstralcem bo posredoval britanske izkušnje. Predvsem jih bo skušal prepričati, naj se ne bojijo prehoda na metre in kilograme.

"Najboljše je kar takoj misliti v novih merah," pravi britanski strokovnjak Gordon Bowen. "Pri sprotnem preračunavanju boste imeli kup nevšečnosti, če pogledate vrata, pomislite, da so visoka približno dva metra. Potem vam ne bo treba razmišljati, da so vrata visoka približno šest čevljev in da ima meter 39,4 palca."

F. S. FINŽGAR:

SILVESTER

Ko so zazvenele brušene kose s travnika, se je Silvester izkopal iz otave in se s hitrimi kretnjami oziral naokrog kakor človek, ki je pogrešil važno stvar. Obšel je kopico, gledal na tla, gledal v daljavo in začel glasno rentačiti, da so kosci obstali in se oprli na kose.

Silvester se je naravnal do njih.

"Fantje!" jih je ogovoril. "Dobro jutro, fantje, in ne zamerite! Okraden sem!"

Kosci so se spogledati in uprli srdite oči v Silvestra.

"Brez zamere, fantje; okraden sem! Ko sem prenočeval v otavi, mi je nekdo vzel suknjič, s katerim sem bil odet. Vnjem so bili papirji, tudi nekaj denarja, in sedaj sem brez pravic in brez denarja. Fantje, če bi se bil kdo pošalil, kaj za to. Ko bi mi le povedal, kam je vrgel te reči?"

Kočevci so se strnili v kolobar in začeli Silvestru groziti.

"No, no — tepli se ne bomo, beseda ni konj, če vas pobaram. Ali sem rekel kaj čez čast? Sicer pa, čemu je gosposka?"

Kosci so vsi hkrati trdo poprijeli za kosišča in postopili proti Silvestru, ki se pa ni zmenil zanje, ampak se okrenil in šel proti mestu.

Poiskal je orožnike in stopil prednje.

"Gospodje, okraden sem!"

Stražmojster ga je pomeril od vrha do tal in zmajal z glavo. "Kdo ste in odkod?'

"Drvar, ki prihajam iz Bosne, pristojen v Sežano in se pišem."

Silvester si je hitro izmislil kraševsko ime.

"Pravice?" je zahteval orožnik.

"To je tisto, ob pravice sem, ker sem okraden, in še ob denar povrhu. Ponoči sem spal v kupu otave tamle za mestom, odet s sunknjičem. Pa mi je nekdo vzel odejo in jo odnesel. Lopov tak, ki se mu ne smili popotni revež!"

Dasi se je Silvester pošteno togotil, mu orožnik vendar še ni verjel.

"Če niste postopač, slepar in lenuh?"

"Kaj?" se je razsrdil Silvester in položil težki roki narobe na mizo, da je zapokalo, kakor bi udaril les ob les.

"Poglejte žulje! Podkoval bi me lahko na dlani, pa me zmerjate z lenuhom in postopačem. Bog vam prizanesi, če je mogoče!"

Ta Silvestrov dokaz je vplival.

Popoldne tistega dne je že korakal Silvester proti Ribnici. V žepu je imel potni list do Sežane, nov suknjič in petak podpore od mestnega župana.

"Kajon!" sem mu segel v besedo.

"Prileglo se mi je vendarle! Jaz sem žvižgal in pel, kosci na travniku so se pa jezili in kleli, ker so imeli sitnosti. In še to dobroto mi je napravil župan, da je zapisal na papir, kako sem bil okraden. S to pravico sem do Krasa več naprosil, kakor sem tri le ta privarčeval v Bosni!"

V Sežani mu je seveda pravica potekla. Silvester je preudarjal, kako se bo izmuznil. Kupil si je bel ovratnik, zavezal okrog njega novo kravato na pentljo in šel tako gosposki predrzno dalje.

Ali tam blizu Proseka je dobil pod murvo za odrivačem ob cesti zleknjenega popotnika. Silvester se je ustavil in ga potipal s palico.

"Kako, prijatelj?"

"Tako in tako," je odgovoril popotnik. "Ruda mi je pošla, žeja je velika, ljudje pa skopi."

"Vstani, prijatelj," ga je povabil Silvester. "Z menoj! Poslušaj!" In je prešerno zarožljal z drobižem.

Neznanec se je dvignil izpod murve in se pridružil Silvestru.

Zložno sta potovala proti Gorici in živela kakor ljudje, ki imajo denar. Ob majolikah terana je Silvester pocestnemu prijatelju odkritosrčno razodel svojo zgodbo.

V Gorici ga je za slovo še napojil in napasel, potem sta se ločila.

Silvester je prenočeval v gostilni in ponoči vesel premišljeval, kako v nekaj dneh z Bače pozdravi domovino in rodno grudo, po kateri se mu je tako silno stožilo v tujini.

Ko se je v jutru krepčal v gostilni za pot, je vstopil stražnik in ga povabil s seboj.

Silvester se je do grdega razhudil in si popravljal vihrajočo kravato.

Stražnik se je opravičeval, da utegne biti pomota, vendar pa naj gre z njim.

Šla sta in stopila v zakotni ulici v nizko hišo, v umazano delavnico nekega čevljarja. Komaj so se odprla vrata, je Silvester kljub temačnosti takoj ugledal v kotu svojega tovariša s pota. Pri priči mu je bilo vse jasno.

"Ali je ta?" je vprašal stražnik.

Človek v kotu je prikimal, stražnik je potegnil verigo in Silvestra vklenil. Ni se branil. Ali njegov obraz je posinjel v groznem gnevu in njegove oči so sršele bliske na izdajalca. Ko je stražnik dokončal, je stisnil Silvester roke v krčevite pesti, da so izstopili goli sklepi kakor železni obrunki. Nato je zamahnil z vklenjenimi rokami in se pognal nad izdajalca, ki se je zgrudil pod težo udarca in zaječal na tleh v kalužu krvi.

"Plačilo, Judež!" je zagrčal Silvester in pljunil na pobitega.

Nato je odšel z dvignjeno glavo in s sladkostjo v srcu pred stražnikom.

"In potem?" sem ga vprašal.

Silvester je počakal z odgovorom; zakaj tako srdit je bil ob spominu na izdajalca, da se mu ni hotelo takoj odgovoriti.

"Potem? I, kaj! Naredil sem tri leta, sedem mesecev in dvajset dni — natančno po postavi: potlej pa spet na cesto!"

Nato sva oba molčala. Zamislil sem se — ne vem kam. Zato je Silvester pretrgal molk s tem, da je vstal in rekel: "Bo treba iti! Torej srečno!"

Silvester je odhajal. Pri vratih se je še okrenil in rekel:

"Samo še eno stvar, ne zamerite, vam razodenem. To pa zato, da spoznate, kako so ljudje neusmiljeni.

(Dalje prihodnjič)

TWICE NICE — Two-tone sportswear in easy-going cottons double wearing pleasure. Cone's corduroy in navy and red makes an eye-catching jacket and pants ensemble (left) with lots of flap pockets. More red and navy turns up in a casual knit shirt and brushed cotton denim pants with big patch pockets. Both outfits by McCain Manufacturing Co.

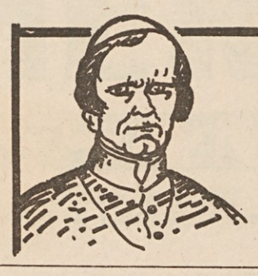

SLOMŠKOVE DROBTINICE

FATHER VARGA, VICEPOSTULATOR

Ob smrtnem dnevu božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška

Dne 24. septembra 1862 je v Mariboru umrl škof Anton Martin Slomšek v sluhu svetosti, kakor je zapisal Franc Kosar, prvi Slomškov življenjepisec. Zato so se na ta dan verni Slovenci vedno spominjali pokojnega Slomška in molili za veliko milost, da bi vsemogočni Bog, Oče luči, od katerega pride vsak dober dar, ki nam je v svojem služabniku škofu Antonu Martinu poslal tolikega učenika in pastirja, uslišal naše prošnje, naj bi ga poveličal, da bo pred vesoljno sveto Cerkvijo prištet zveličanim.

Sveta katoliška Cerkev ima navado, da tistim, ki jih proglasi za blažene ali svetnike, določi njihov smrtni dan kot njihov praznik, kajti ta dan so bili rojeni za nebesa. Kadar bo sveta Cerkev proglasila Slomška za blaženega, bo njegov praznik 24. september.

Dokler se to ne zgodi, obhajajmo ta dan kot dan molitve za njegovo beatifikacijo.

Proglasitev Slomška za blaženega in svetnika ni potrebna Slomšku, ker, kakor zaupamo, je itak v nebesih. To je potrebno nam na zemlji, da bi imeli v Slomšku živ zgled vere in zvestobe Bogu in da bi skrbeli za srečno večnost.

Zadnji dnevi škofa Slomška

Nihče ni slutil, Slomšek je pa čutil, da pešajo njegove moči. Ko je septembra 1862 v laški dekaniji hodil po zadnjem apostolskem potovanju birmovat, so se vsi vzgrozili v njegovi bližini. V Loki pri Zidanem mostu je oslabel. Štirje duhovniki so ga na rokah odnesli iz cerkve.

"Marija, mati mila, tebi priporočam tvoje otroke! Bodi njihova besednica v težavah, zavetje v skušnjavah, vse, posebno otroke, sprejmi v svoje varstvo. Srečni ostanite, zdravi in veseli, blagoslov Očeta in Sina in Sv. Duha naj vedno pri vas ostane!" Tako se je v cerkvi poslovil od vernikov, pri odhodu pa se j e milo ozrl po njih: "Na tem svetu se ne vidimo več!"

A Slomšek še ni miroval. Ko so se duhovniki zbrali v Rogaški Slatini na duhovne vaje, je pohitel k njim in jim govoril poslednje nauke. Ko je poslovitev končal, je pozval navzoče, naj ob zaključku zmolijo en očenaš za tistega, ki bo prvi izmed navzočih umrl. Slomšek je molil za svojo srečno zadnjo uro, zakaj tisti prvi je bil on sam.

Iz Rogaške Slatine je romal še k Mariji na Ptujsko goro.

Nekaj dni pozneje je moral nenadoma leči. Ko je prišel zdravnik, mu je dejal: "Videti je, da ne bom več vstal." Zdravnik ni mogel več pomagati. Slomšek je dal poklicati svojega spovednika Kosarja, četudi je šele pred nekaj dnevi opravil spoved na duhovnih vajah: "Želim opraviti spoved, da boste brez skrbi vi in jaz."

Drugo jutro po strašni, mučni noči so mu v slovesni procesiji, kjer so bili vsi kanoniki in duhovniki iz mesta ter ljudstvo, z gorečimi svečami v rokah, prinesli s popotnico. Ko so odprli vrata njegove bolniške sobe, so vsi zastrmeli. Zagledali so škofa Slomška, kako je klečal sredi sobe in z razprostrtimi rokami pričakoval Jezusa. Nihče mu ni pomagal, da je vstal, nihče mu ni pomagal, ko se je oblekel, vse je storil sam iz ljubezni in spoštovanja do Najsvetejšega Zakramenta. Po sv. obhajilu je legel v posteljo in sam odgovarjal duhovniku pri molitvah zakramenta sv. maziljenja.

"Molite zame, približala se je smrtna ura," tako je tisti večer zaprosil okrog postelje stoječe. Medtem so bile v vseh mariborskih cerkvah skupne molitve za polajšanje njegovih silnih bolečin. In ko so se duhovniki po končanih molitvah zglasili v njegovi bolniški sobi, jih je vprašal: "Ste prišli po slovo?"

Bolečine so bile vedno hujše. Poleg njegove postelje je stal Kosar in škof ga je prosil: "Molite!" In molili so litanije Matere božje. S tresočim se glasom je molil z njimi in ponavljal: "Prosi za nas, prosi za nas!" Sredi Marijinih litanij pa je utihnil. Z njim so utihnili tudi vsi drugi. Bili so priča, kako je še segel z roko po mrtvaški sveči, nato pa v miru zdihnil dušo.

Glasen jok in prebridko žalovanje je spremljalo ta trenutek, ki je bil za škofijo tako žalosten, za škofa Slomška pa tako srečen. Bilo je ob pol devetih zvečer dne 24. septembra 1862, ko so ustavili tudi njegovo uro v znamenje, kdaj je obstalo njegovo plemenito srce. Njegov sluga je pri tem pripomnil: "Ravno ob tem času so umrli, ko so redno z družino opravljali večerno molitev in vsakikrat molili za srečno zadnjo uro!"

Župniku Glazerju je sluga še tole zaupal: "Ko smo mrtvega dvignili s postelje, smo našli v postelji šibo. Vsak petek in vsako sredo se je postil, strogo postil, pred spanjem pa se je tudi bičal. Nikomur nisem smel tega povedati. Vedno je spal na slamnjači in si jo je hotel tudi sam postiljati. Šele pred kratkim smo mu slamnjačo zamenjali, a tako zvijačno, da tega ni opazil."

In domača služkinja je župniku Glazerju povedala: "Gospod, hudo sem žalostna. Toda sreče, da sem bila pri njegovi smrti, bi ne dala za 1000 goldinarjev. Zdaj sem videla, kako umira svetnik!"

Beseda te preproste žene je šla takoj med ljudstvo. S svetim spoštovanjem so jo izgovarjali vsi, ki so Slomška poznali.

V soboto, 27. septembra, je bil pogreb. Trije škofje in 195 duhovnikov ter ogromno ljudstva je prišlo spremit Slomška na zadnji poti. Štirje župniki so nosili krsto. Kanonik dr. Stepišnik mu je v cerkvi govoril v slovo: "Z odkritosrčnim veseljem je lavantinska škofija nekoč pozdravila novoizvoljenega škofa Slomška, saj je bil eden izmed njenih sinov, pricvetel iz njene sredine. Dobro znan z njenimi potrebami je prišel v polni moški čvrstosti in poprijel pastirsko palico, da bo popolnoma vse to, kar je imel biti. In je zares tudi bil. Bil je obdan s tistimi lastnostmi, ki so ga krasile in katerih mu nihče ni mogel utajiti. Najzvestejša vdanost do svete Cerkve, najsrčnejša pobožnost in bogoljubnost. Iz gorečnosti za poklic je izvirala tista njegova neutrudljiva delavnost, kateri je bil do kraja vdan in ki je tudi pripomogla, da so mu moči tako hitro opešale. Nikoli ga nihče ni videl brez dela."

Po končanih mrtvaških obredih so krsto nosili duhovniki v vsem žalnem sprevodu, ki se je vil po mestu na cerkveno pokopališče. Tamkaj so v naglici pripravili grobnico v kapeli Žalostne Matere božje!

"Pri Mariji počivaj," so mu želeli večni pokoj vdani verniki. Ves čas pogreba so ljudje čudoma opazoval jato belih golobov, ki so stalno obletavali krsto, ko so jo nesli iz Škofije v cerkev in iz cerkve na pokopališče.

Ko so se verniki po končanem pogrebu vrnili s pokopališča, so prišli tja nekateri, ki so sovražili naš narod, zato pa tudi Slomška, ker je ljubil svoj narod. To svoje sovraštvo so pokazali s tem, da so v odprti grob pljuvali in klicali: "To imaš, slovenski svetnik!" Potem pa so nejunaško zbežali s pokopališča. Zgoditi se je moral tudi ta sramotni dogodek, da so ob pogrebu tudi sovražniki morali po svoje pričati za njegovo svetost.

Bog pa je poslal svojega angela, ki je čuval ta grob vse do druge svetovne vojne. Takrat so prišli zopet tisti, ki so hoteli zbrisati spomin na Slomška in spomin na slovenski narod. Njegov grob so sicer razdejali, truplo pa so njegovi častilci v zadnjem trenutku še prepeljali v grobnico, ki se nahaja pod cerkvijo Matere milosti v Mariboru.

Zdaj počiva tudi pri Mariji, tukaj čaka vstajenja njegovo posvečeno telo. Tukaj pa tudi čaka poveličanja. To se bo zgodilo takrat, kadar bo pred vesoljno sveto Cerkvijo prištet zveličanim.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue 431-0628

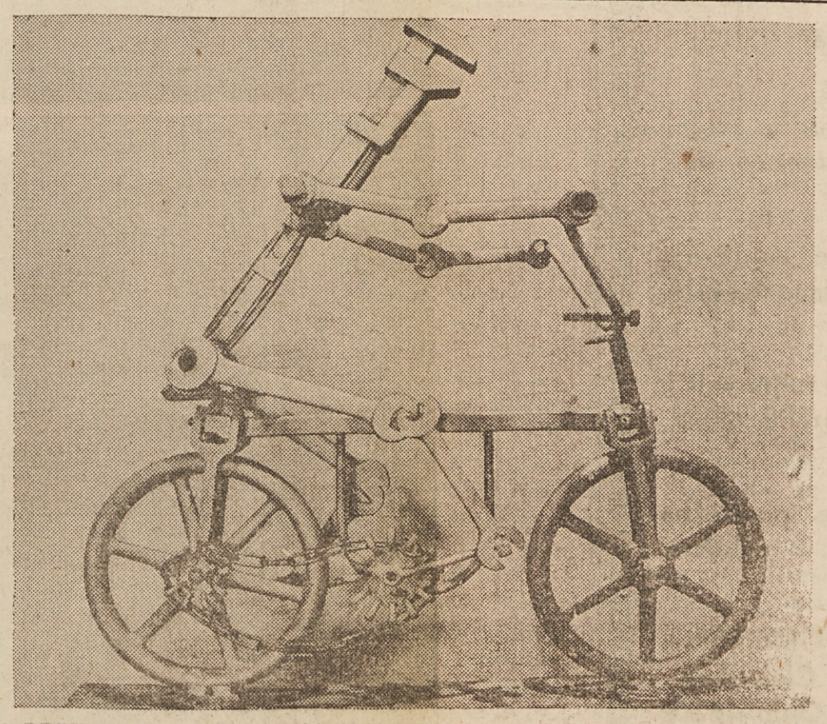

NI ZA PREVOZ! — Je podobno biciklu, pa je "umetniška" stvaritev, sestavljana iz raznih velikosti ključev, kosov orodja ter gradiva za vodne in plinske napeljave, instalaterja-umetnika Howarda Angermeyerja iz Neenah, Wis.

Zakonski predlog za poštne olajšave

Washington, D.C. — Poslanec Robert F. Drinan (D.-Mass.) je k zakonu o povišanju poštnine predlagal novo zakonsko dopolnilo, ki bi naj razbremenilo publikacije z majhno naklado.

Po tem zakonskem dopolnilu bo sedanja poštnina, veljavna od 1. junija 1972, ostala ista za prvih 250.000 izvodov naklade za katerokoli publikacijo. Ta zakonski predlog, če bo sprejet, bo v veliko pomoč posebno verskemu tisku in drugim publikacijam, ki ne delajo za dobiček, ker večina od teh ne doseže 250.000 naklade.

Sedanji zakon za povišanje poštnine namreč določa za poštne pošiljke drugega razreda 127% povišanje postopno v petih letih.

Duhovnik — kongresnik Robert Drinan je izjavil, če hoče naša dežela ohraniti resnično svobodo tiska, ne smemo nanj vršiti gospodarskega pritiska. Povišanje poštnine za pošto drugega razreda je zelo nevarno finančno breme za manjše časopise in revije. Kongres pa ima dolžnost spodbujati publikacije z različnim mišljenjem, ker prav v tem se izpolnjuje smisel naše ustave o svobodi tiska.

Katoliška tiskovna družba v New Yorku — Catholic Press Association je podprla gornji zakonski predlog, prav tako so storile tudi druge verske skupine, ki svoje članstvo spodbujajo da s pismi kongresnikom in senatorjem podprejo zakonski predlog kongresnika Drinana in slični zakonski predlog senatu, ki ga je predložil senator Gaylord Nelson (D.-Wis.). Enako naj storijo tudi uredniki katoliških in drugih manjših časopisov, da pišejo uvodnike v podporo tozadevnemu zakonskemu predlogu.

Yukonski teritorij hoče postati lastna pokrajina Kanade

WHITEHORSE, Y. T. — Yukonski teritorij ima le okoli 20,000 prebivalcev, pa hoče postati lastna pokrajina. Tako zahtevo je podpisalo 72% vseh prebivalcev, ki se pritožujejo, da upravlja vlada njihovo ozemlje kot kako kolonijo.

DELO DOBIJO

Delo dobi
kuhinjska pomočnica, ob petkih in sobotah zvečer.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
361-5214
(184)

Help Wanted — Female

Iščemo Slovenko
Za mala hišna opravila in kuho za eno žensko, ki stanuje tukaj v Richmond Heights; plača po dogovoru, priporočila. Kličite po 6. uri 871-5245.
(183)

Ženske dobijo delo
Lumpert Wood Products
1550 E. 33 Street
Oglasite se dopoldne od 7. do 12.
(x)

Male Help Wanted

Help Wanted
Dependable steady man, over 45 yrs. old. Maintenance-elevator on days. $2.35 per hour.
Call 781-3060
(183)

Delo na strojih "Drill Press"
Tovarniška izkušnja priporočljiva
RISHER IN KOMPANIJA
27011 Tungsten cesti v Euclidu
Kličite 732-8351
(100)

MALI OGLASI

V najem
2 garaži za male avtomobile.
Kličite 881-0013
—(185)

Naprodaj
Eno družinska hiša, 7 sob, opremljena. 5322 Spencer Avenue. Kličite 361-7861 ali FA 1-3539. Pridite pogledat v soboto 23. sept.
—(182)

V najem
4-sobe in kopalnica
7023 St. Clair Avenue
Kličite 261-9772
(186)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

Hiša naprodaj
V Grovewood okolici, 5 in 5 sob vsako stanovanje, za 2 družini, aluminijasta obloga, zgoraj na novo dekorirano, 2 zidani garaži, dobri dohodki.
Kličite 524-3437
(188)

V najem
Oddamo 4 sobe zgoraj, blizu Grovewood, vse prebarvano, kuhinja in kopalnica prenovljena, starejšemu paru, nič živali. parkanje. Kličite 531-5581.
(183)

KUPIM RABLJEN PRALNI STROJ.
Kličite 481-3655
(183)

V najem
Oddamo pet sob zgoraj, odraslim, nič živali, blizu Marije Vnebovzete. Kličite 851-0919
(184)

ČRNA ŽENA

ZGODOVINSKA POVEST

Upam, da ga na ta način izpodrinemo; Andreju sporočimo svojo željo, naj se vrne in sicer tedaj, ko bo Hartman dalj časa z doma. Briksenski kapitel bo vsled pisma in krivic rad priznal izpremembo, dasiravno si ga kar mirno ne upa odsloviti." — —

"Kdaj odpotuješ?" ga je vprašal čez nekaj časa krčmar.

"Nemara še danes — prav gotovo pa jutri", se je odzval možek.

"In ali imaš vse potrebne potne listine?"

"Kajpada. S tem sem vedno dosti preskrbljen. Zaradi ogleduhov potujem vedno kot krošnjar. Z osebnim in krošnjarskim listom izhajam povsod. Krošnjarski potni list mi dovoljuje v vse avstrijske dežele. — — Še nekaj bi se rad pomenil s teboj, preden odpotujem. Peter, kako je s "krvavo koso"?

"Kolikor vem, jih je v to zvezo že pristopilo zelo veliko."

"Čudno je, da se jo tako oklepajo, dasi so pogoji zelo težavni."

"Da, glavni pogoj je: žrtvovati se popolnoma za teptane pravice brez ozira na svoje življenje. Zmagati ali pasti. Obupni boj do zadnje kapljice krvi!... Če kmet podleže, ne sme nihče priti živ iz boja. Poleg tega se zaveže vsak član, izpolniti vsakojake ukrepe vodstva, pa najsi bo s tem združena tudi nevarnost za življenje."

"Da bi vsaj ne postali preveč neprevidni? Število članov se mi vsekakor zdi že preveliko."

"Vsak mora priseči, da bo o vsem molčal ko grob, da bo ostal zvest zvezi in da se popolnoma podvrže sodbi zvezinega nadzorništva... Izdajic "krvava kosa" ne pozna; in če bi tudi kdo hotel biti izdajavec, bi ne mogel biti dolgo. — — — Sploh pa vsak ve samo to, kar je prisegel, načrti vodstva so mu neznani."

"Ali je vodnik zveze še vedno oni stari Zemljan?"

"Glavno vodstvo ima pravzaprav tisti samotar — saj ga poznaš, možička z okroglim obrazom, — ki prebiva v ogljarski koči na Kupljenku; prvi njegov zaupnik je seveda Zemljan."

"Povsem mi pa ta igra vendar ne ugaja. Kranjska narava ni za to; toda v božjem imenu! — Nekaj ti moram še razodeti: zdi se mi, da včasih koga kar s silo tirajo v zvezo."

"To pa že ne more biti res. Prisega velja samo, če je popolnoma prostovoljna."

"To je res; a imajo posebna skrivna sredstva, s katerimi znajo vplivati na gotove osebe, zlasti na odslužene vojake, da jih pridobe zase."

"O tem pa jaz prav nič ne vem, Štefan."

"Jaz pa. — — Pred kratkim je izginil z Brd mlad mož, ki se je v prejšnjih svojih letih boril na južnoštajerski meji proti Turkom. Izginil je pod ne baš navadnimi okoliščinami. — Neka črna žena v beli obleki se je prikazovala dalj časa ponoči, zdaj tu, zdaj tam in strašila ljudi. Nekega večera je prišla kar dvakrat zaporedoma pred Bregarjevo hišo — Bregar je namreč oni mož, ki je izginil.— Ker ni veroval v duhove, ampak je mislil, da je to le delo kakega zlobnega človeka, je zasledoval črno ženo, da bi jo razkrinkal. In od tega časa ga ni nihče videl. Poslal je samo še svoji ženi pismo, kjer pravi, da ga je črna žena vzela s seboj in da mora izpolniti neko težko dolžnost,— v življenju da ga najbrž nikdar več ne bo domov. Popolnoma sem prepričan, da je vsa ta zgodba v zvezi s "krvavo koso". — Iz tega pa izpravidevam, da gre stvar že predaleč. Človek ima tudi dolžnosti do svoje družine, katere ne sme pahniti v nesrečo."

"Res je, kar praviš, Štefan, ampak veruj mi, da pri tej dogodbi "krvava kosa" nima prav nič opraviti. — Noben slučaj mi ni znan, da bi bili koga silili v zvezo, — ravno nasprotno, vodstvo postopa pri sprejemu novih članov jako oprezno in zaupljivo. Sicer res opazujejo ljudi in če najdejo kakega sposobnega, ga tudi porabijo; toda preden se trajno odloči in vstopi, mora prestati dolgo in težko izkušnjo."

"In če je kdo enkrat v zvezi, ali potem ni nobenega pomočka več, da bi zopet izstopil?"

"O, pač — vodstvo lahko vsakega odveže od prisege. Kolikor mi je znano, je tudi to v pravilih."

"Potem moram pa na vsak način govoriti z voditelji. Usoda Bregarjeve družine na Brdih me zelo boli; moram ji pomagati. — Peter, ali hočeš posredovati, da bom mogel govoriti z onim samotarjem ali pa z Zemljanom?"

"Iz vsega srca rad, Štefan. — Zemljan se zdaj drži na Selu pri Krištelju. Prav lahko ga boš našel. Pokaži mu samo tale belič, pa bosta precej najbolj zaupna prijatelja."

Pri teh besedah je prinesel krčmar iz žepa denar posebnega kova in ga podal možku.

Štefuljček se je poslovil in odšel proti Selu. — Brez posebne težave je našel še isti večer Zemljana. Povedal mu je na dolgo in široko vso zgodbo o izgubljenem Bregarju, toda Zemljan je odločno zanikaval, da bi "krvava kosa" imela kaj opraviti s tem dogodkom. — Možek ga je vprašal še o samotarju na Kupljenku, a Zemljan mu ni mogel dati določnega odgovora, češ, da je izginil že pred štirimi tedni in da nihče ne ve, kam je šel. — Možek je neverjetno zmajeval z glavo; a v srcu je bil vedno bolj prepričan, da je vendarle "krvava kosa" odvedla Bregarja. Ker se mu je mudilo v Briksen, žal, ni imel več časa, da bi stvar nadalje preiskaval. Potolažil se je s tem, da bo rešil zagonetko potem, ko se vrne.

V.

Po oni nesrečni bitki, ko bi bil Bregar kot najemnik v boju zoper Turke kmalu izgubil življenje, so ostale najemniške čete še vedno na meji; avstrijski stanovi so nabrali celo novih čet in jim jih poslali v pomoč. Nekaj oddelkov je šlo še dalje proti jugu in vzhodu in so se utaborili tik ob levem bregu Save, preden slednja dobiva od desne pritok Drino. Tu so krožile čete hrabrih bojevnikov; prekoračil so tudi Savo in si postavili i na njenem desnem bregu malo taborišče v obližju mesteca Bjelina. — Bjelina je bilo takrat prijazno in snažno mestece, sredi širne ravnine, okroginokrog obdano z bogatim koruznim poljem.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Oglašajte v "Amer. Domovini"

NA PATRULJI! — Britanski kaplar Neil Durant s stražarskim psom na patrulji v Laarbruchu v Zahodni Nemčiji, kjer je oporišče britanske Renske armade, del obrambnih sil NATO v Srednji Evropi. Stražar in pes sta običajno na stražarski stezi peš. Na kolo sta se spravila le za — fotografa.

RADI BI VAM POKAZALI LAHKOTO DOSTOPA S CTS

Povejte nam kje živite, kdaj in kam se želite peljati, da Vam pošljemo osebni vozni red.

name_____

address_____

city_____

destination_____

_____

arrival time_____

Mail to CTS: 1404 E. 9th St., Cleveland, O. 44114

CTS

udobnost za Vas

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz **pravkar dospelih najnovejših katalogov,** najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

GROPP for CONGRESS

Elect this experienced, trained, qualified man to represent YOU in the 22nd DISTRICT

SERVICE... IN THE BOLTON TRADITION

GROPP for CONGRESS Committee
Honorable Frances P. Bolton, Chairman
325 Maylee Bldg., Cleve. Hts., O. 44118

Pri pripravljanju nove odprave NASA v vesolje
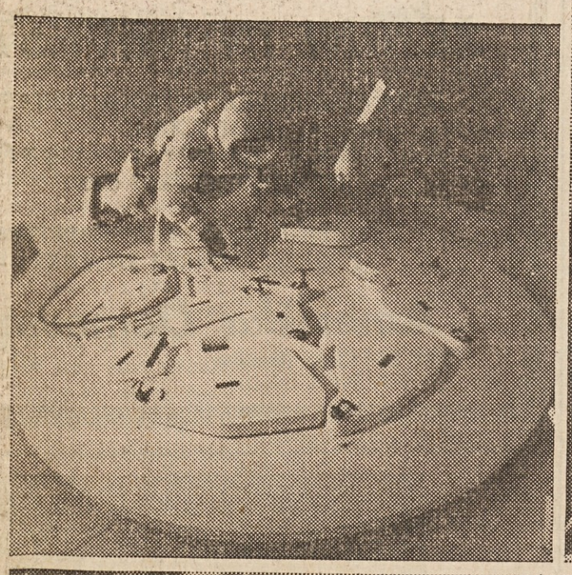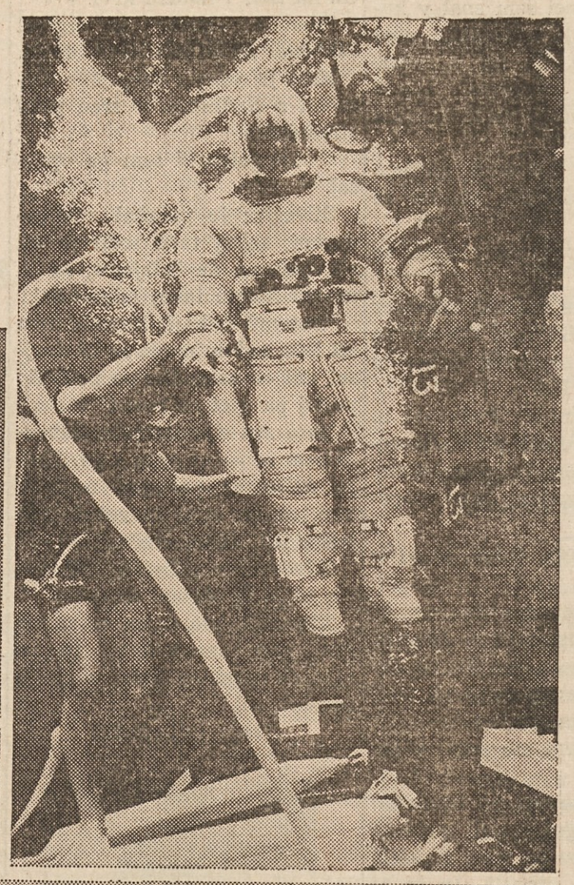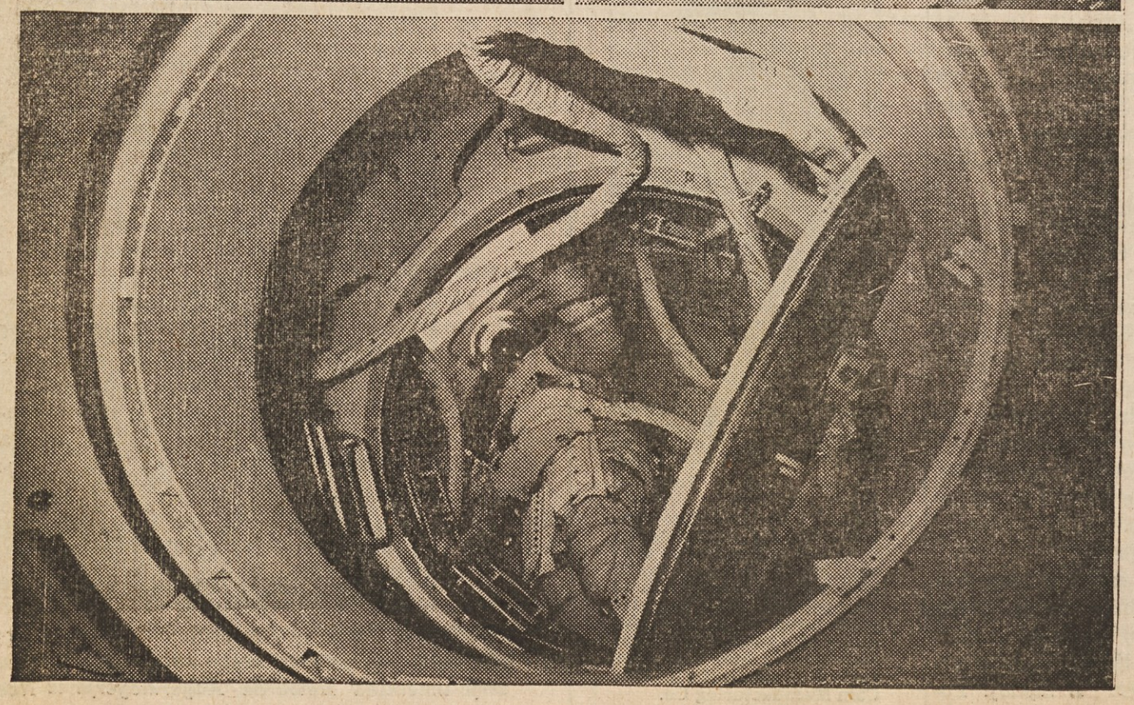
Na desni je vesoljska astronavtska obleka, napolnjena z vodo v vesoljskem središču Marshall v Alabami, ko prosto plava v vodi in ko dva potapljača NASA preskušata njeno trdnost in prožnost. Na levi preskuša astronavt snemanje filmov z zunanje strani vesoljskega vozila Skylab, ki bo poslano v vesolje prihodnje leto. Spodnja slika kaže astronavta, ko je odprl zrakotesna vrata vesoljske ladje in se spravlja iz nje privezan na njo s posebno vrvjo.